

Resolució 901/2024, d'11 de juliol

Número d'expedient de la Reclamació: 1175/2023

Administració reclamada: Departament de Drets Socials. Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA). Generalitat de Catalunya

Informació reclamada: Informació en relació amb el Programa Sostre 360.

Sentit de la resolució: Estimació

Resum: En el cas que ens ocupa no es donen cumulativament els dos requisits que exigeix l'article 66 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública per determinar l'existència d'una tasca complexa, si no que només es donaria el segon, és a dir, que la tasca no es pot fer amb el sistema informàtic que tenen a disposició.

El fet que recopilar la informació sol·licitada pugui esdevenir un procés laboriós perquè s'ha de fer manualment, no implica que això sigui una causa ajustada a Dret que permeti, com dèiem, inadmetre o desestimar una SAIP o una Reclamació davant aquesta Comissió.

En seu de Reclamació, com ja hem esmentat manta vegades, és permès d'ampliar el termini del que disposa l'Administració per facilitar la informació a la persona reclamant ateses les circumstàncies fàctiques del cas concret i la disponibilitat de mitjans de l'Administració, a fi de conjuminar les exigències del dia a dia del quefer administratiu, amb el respecte degut al dret d'accés a la informació pública.

Paraules clau: Generalitat de Catalunya. Drets Socials. DGAIA. Periodista. Protecció menors no tutelats. Mediació amb acord parcial. Manca de lliurament de la informació. Reclamació contra inadmissió. Tasca complexa. Estimació. Sense límits.

Ponent: Clara I. Velasco Rico

Antecedents

1. El 24 de novembre de 2023 entra a la GAIP la Reclamació 1175/2023, presentada per un periodista contra el Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya en relació amb la sol·licitud indicada al paràgraf següent. La persona reclamant sol·licita el procediment de mediació previst a l'article 42 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG) i regulat pels articles 36 a 41 del Reglament de la GAIP, aprovat pel Decret 111/2017, de 18 de juliol (RGAIP).
2. El 8 d'octubre de 2023 la persona reclamant sol·licita a al Departament de Drets Socials:
"- 1. Des de l'arrencada del programa Sostre 360, quants joves migrants ex-tutelats n'han estat beneficiaris. D'aquests, quina distribució geogràfica hi ha a Catalunya

- 2. Quants joves migrants ex-tutelats es beneficien avui en dia de les mesures d'habitatge del programa Sostre 360. D'aquests, quina distribució geogràfica hi ha a Catalunya
 - 3. Durant els anys 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023, Quants joves migrants ex-tutelats han format part del servei d'habitatge de l'ASJTET?
 - 4. Durant els anys 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023 en quantes ocasions la DGAIA ha tancat expedients de joves migrants sols a causa de procediments de proves d'edat incoades per la fiscalia que havien determinat la majoria d'edat d'aquests joves migrants. D'aquests, quines son les nacionalitats més comuns i en quina proporció”.
3. El 20 de novembre de 2023 el Departament de Drets Socials estima parcialment la sol·licitud. Concretament resol:
 - “1. Estimar parcialment la sol·licitud d'accés a informació pública presentada en data 08/10/2023 per la persona sol·licitant.
 - 2. No admetre una part de la sol·licitud d'accés a la informació d'acord amb el que s'indica al fonament de dret número 5 i subministrar en annex l'accés a la resta d'informació sol·licitada consistent en indicar quants joves migrats ex-tutelats han format part del Servei d'habitatge de l'ASJTET”.
 4. El 5 de desembre de 2023 la GAIP admet provisionalment la Reclamació, informa a la persona reclamant sobre els aspectes més rellevants de la seva tramitació i de la posició jurídica que ostenta com a persona interessada, de conformitat amb la legislació de procediment administratiu i la de transparència i accés a la informació pública. Li demana especialment que informi a la GAIP immediatament de les comunicacions que rebí de l'Administració reclamada relatives a la informació pública sol·licitada, mentre duri la Reclamació.
 5. En la mateixa data la GAIP sol·licita al Departament de Drets Socials les dades identificatives i de contacte de la persona o persones que la representaran a la sessió de mediació, així com dues possibles dates de la seva conveniència per a la celebració de la sessió.
 6. El 13 de desembre de 2023 el Departament informa a la GAIP de les persones que els representaran en la sessió de mediació.
 7. El 15 de desembre de 2023 la GAIP convoca la primera sessió de mediació per al dia 9 de gener de 2024 a les 10.00 hores.
 8. La sessió de mediació de gener de 2024 finalitza amb un acord parcial entre les parts pel qual la persona reclamant es mostra satisfeta amb la informació rebuda per part de l'administració respecte a les preguntes 1, 2 i 3 expressades a l'inici d'aquesta Acta,

sempre i quan, la DGAIA aclareixi quin departament de Serveis Socials és el responsable de la gestió del programa 360.

9. El 29 de gener de 2024 la GAIP trasllada a la DGAIA i al periodista reclamant l'acta i l'acord de mediació de la Reclamació als efectes que les dues parts puguin fer les esmenes que considerin oportunes en el termini de 3 dies.
10. El 2 de febrer de 2024, la DGAIA trasllada a la Comissió les esmenes que ha considerat oportunes i li comunica:

“Adjuntem document amb les esmenes que hi introduiríem respecte de les expressions assenyalades en vermell. Cadascuna d'elles s'acompanya del corresponent comentari/ proposta, en relació amb l'Acta i acord de Mediació aixecat per la GAIP (reclamació 1175/2023). Altrament, durant la mediació vam fer esment que la quarta petició del sol·licitant comportava una tasca complexa i inassumible per l'Administració, a més la direcció general disposa de recursos personals limitats i dedicar personal a cercar aquesta informació podria afectar seriosament el funcionament de la unitat, i suposaria una càrrega addicional de feina desproporcionada, d'extracció o recopilació laboriosa, per tant, concorre una petició de tasca complexa d'elaboració o reelaboració. Indicar que el nombre d'expedients de joves migrants sols a qui se'ls hi ha tancat l'expedient per majoria d'edat entre 2018 i 2023 i que quedarien afectats per una cerca individualitzada de més de 3000 expedients”.
11. El 7 de febrer de 2024, el periodista reclamant trasllada a la Comissió les esmenes que ha considerat oportunes.
12. El 29 de febrer de 2024 la GAIP trasllada a la persona reclamant l'acta i l'acord de mediació esmenats i li requereix que en el termini de 3 dies li retorni signada.
13. L'1 de març de 2024 la GAIP trasllada a la DGAIA l'acta i l'acord de mediació esmenats i li requereix que en el termini de 3 dies li retorni signada.
14. L'1 de març de 2024 la persona reclamant trasllada a la GAIP l'acta i acord de mediació signats.
15. El dia 6 de març de 2024 la DGAIA trasllada una nova esmena a la GAIP respecte a les esmenes introduïdes per la persona reclamant a l'acta i acord de mediació en la qual sol·liciten que es modifiqui la paraula “*essencial*” per la paraula “*assistencial*” en la següent frase: “la DGAIA ja no n'exerceix la tutela sense perjudici que li pugui oferir mesures de tipus essencial...”.
16. El 8 de maig de 2024 la DGAIA reitera les esmenes reproduïdes a l'antecedent anterior.

17. El 17 de maig de 2024 la GAIP requereix a la DGAIA que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li trameti un informe sobre la Reclamació, així com també còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la qual deriva i, en general, dels antecedents que puguin ser rellevants per resoldre la Reclamació.

18. L'11 de juny de 2024 la DGAIA trasllada a la Comissió el següent informe:

“II. CONSIDERACIONS 1. Els arguments exposats per la persona que formula la Reclamació davant de la GAIP són els següents: “Reclamo renúncia per part de la DGAIA a donar la informació sol·licitada vinculada a programes específics de l'administració, amb partida pressupostària pública, i interès general evident. En cap cas es demanen informacions específiques, personals o perilloses per a la seguretat pública i es troben totes en el domini del l'interès públic i el dret d'accés a la informació. I entenc, sobretot, que els arguments que se m'han donat no compleixen els preceptes de limitació d'accés a la informació recollits en la legislació pertinent 19/2014. Després de demanar una pròrroga de 15 dies, de 4 preguntes només n'han respost una. En un cas argumenten qüestions tècniques i de volum de feina per a denegar-la, que no és un precepte que estigui recollit a la llei. En dos casos més deneguen argumentant qüestions administratives que tampoc veu recollides en la normativa. I en l'únic cas que es respon dona informació contradictòria amb d'altra facilitada pel departament de premsa del mateix organisme.” 2. L'Acta, firmada per la part reclamant en data 01/03/2024 recull, entre d'altres (pàg. 3), el següent: “La persona reclamant exposa que des del mes de setembre ha estat en comunicació amb la DGAIA per elaborar un reportatge de 30 minuts de TV3. En paral·lel a la sol·licitud de dret d'accés a informació pública (SAIP) formulada a la DGAIA va presentar una SAIP al portal de transparència del Departament de Drets Socials. Indica que la informació lliurada pel Departament és diferent a la lliurada per la DGAIA. La representació del Departament de Drets Socials i la DGAIA posa de manifest el gran volum de feina que ha comportat recopilar la informació sol·licitada perquè han hagut de contactar amb diverses unitats. Proposen respondre totes les preguntes que va fer la persona reclamant per l'ordre en la qual les va formular. La persona reclamant, es dona per satisfeta amb la documentació lliurada per l'administració, tret de l'última pregunta, la referent a en quantes ocasions la DGAIA ha tancat expedients de joves migrants sols a causa de procediments de proves d'edat incoades per la fiscalia que havien determinat la majoria d'edat d'aquests joves migrants.” En aquest sentit, incidim en el fet que considerem erroni pensar que no es va arribar a cap acord tal i com s'ha comunicat ara a la DGAIA en el tràmit de requeriment d'aquest informe. Altra cosa és que en la primera revisió del contingut de l'Acta que va trametre la GAIP es van detectar un seguit de dades errònies que van ser comunicades a aquest organisme als efectes de la seva esmena i que no van ser recollides en la seva totalitat en la redacció final de l'Acta firmada pel reclamant. Per això, no es va arribar a

signar per DGAIA fins que no s'esmenés en el sentit proposat però aquest fet no obsta que aquesta direcció general estigui d'acord parcialment amb el reclamant i que pugui facilitar-li les dades de què disposa en relació amb (d'acord amb el que transcriu l'Acta, pàg. 6 : “quin departament de Serveis Socials és el responsable de la gestió del programa 360”). Així, tal i com es desprèn de l'Acta que va aixecar la GAIP, firmada pel reclamant, aquest es va mostrar conforme (pàg. 3) en relació amb la resposta donada per l'Administració referent a totes les qüestions que plantejava a la seva reclamació llevat d'aquella que fa referència a una part de la seva petició d'accés de la que es parlarà seguidament i sobre la que d'ara en endavant centrarem el nostre argumentari. Així mateix, en el sentit esmentat més amunt i d'acord amb el que consta a l'Acta (pàg.4):” (...) La persona reclamant es mostra satisfeta amb la informació rebuda per part de l'administració respecte a les preguntes 1, 2 i 3, sempre i quan, la DGAIA aclareixi quin departament de Serveis Socials és el responsable de la gestió del programa 360. Pel que fa a la pregunta 4, es mostra insatisfet. (...)” 3. Al darrer apartat de la seva petició d'accés a informació pública la persona reclamant demanava el següent: “Durant els anys 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023 en quantes ocasions la DGAIA ha tancat expedients de joves migrants sols a causa de procediments de proves d'edat incoades per la fiscalia que havien determinat la majoria d'edat d'aquests joves migrants. D'aquests, quines son les nacionalitats més comuns i en quina proporció”. Respecte d'aquesta petició, la DGAIA es remet a les consideracions que ja va fer paleses en el punt 5.2 de la seva resolució estimatòria parcial, de data 20/11/2023, que forma part de l'expedient administratiu que s'adjunta. D'una altra banda, es reafirma en els arguments esgrimits durant l'acte de mediació i que es van recollir a l'Acta (pàg. 3, darrer paràgraf) i pàgina 4: “La representació del Departament de Drets Socials i la DGAIA, posa de manifest la impossibilitat de lliurar aquesta informació per tasca complexa. Exposen que els expedients de proves d'edat són competència de fiscalia. La fiscalia pot obrir aquests expedients per diferents causes, ja sigui perquè la policia ho comunica a fiscalia, perquè ho comunica la mateixa DGAIA, o per altres motius. Els expedients de protecció dels joves migrants tutelats per la DGAIA és poden tancar per diferents motius: per decret de fiscalia (proves forenses que determinen l'edat real de la persona, per la localització del passaport de l'afectat), perquè la persona afectada assoleix la majoria d'edat al llarg del procediment i la DGAIA ja no n'exerceix la tutela sense perjudici que li pugui oferir mesures de tipus essencial, o perquè la persona afectada marxa a una altra Comunitat autònoma, entre d'altres. La representació de l'administració reclamada, posa de manifest que poden lliurar a la persona reclamant el nombre d'expedients tancats per edat, però que no poden indicar-li els motius pels quals s'ha tancat l'expedient en tant que el sistema informàtic del que disposa no conté un indicador de cerca que permeti identificar que el tancament per edat s'ha produït arran d'un Decret de Fiscalia que n'hagi determinat la majoria d'edat.

Indiquen que per informar a la persona sol·licitant del nombre de casos en què els expedients s'han tancat a causa de procediments de proves d'edat incoades per la fiscalia que haurien determinat la majoria d'edat d'aquestes persones, haurien d'entrar un per un a tots els expedients de tancament per edat i buscar si s'ha tancat per causa d'un Decret de Fiscalia. Això comportaria una tasca complexa i no assumible per part de l'Administració perquè es tracta de milers d'expedients." Les circumstàncies exposades no han variat des del moment en què es van explicar les raons per les quals es pot facilitar solament la dada referent al nombre d'expedients tancats per edat però no els seus motius concrets. Les dades que es poden extreure en relació amb els expedients de protecció que gestiona la DGAIA s'extreuen a través del Sistema d'Informació de la Infància i l'Adolescència (SINI@). Totes aquelles dades que el SINI@ no informa s'haurien d'extreure una per una consultant cadascun dels expedients de protecció dels anys sol·licitats i analitzant tota la documentació que contenen, el que suposa una càrrega de treball no assumible, desproporcionada i complexa i és una causa que fonamenta la inadmissió d'aquesta petició d'acord amb allò que preveu l'art. 29 b) de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern desenvolupat per l'article 66 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública. En aquest sentit, l'obtenció, extracció o la disposició de la informació sol·licitada implica la consulta de més de 3.000 expedients, amb gran volum d'informació a cada expedient, l'obtenció i extracció de la qual no pot ser realitzada amb l'ajuda dels mitjans informàtics disponibles actualment.

III. CONCLUSIÓ Tenint en compte les raons anteriorment aduïdes i que no s'ha produït cap canvi en relació amb la situació ja manifestada per aquesta Administració el dia de la celebració de l'acte de mediació, es considera procedent la inadmissió de la petició del reclamant formulada en data 24/11/2023, davant de la GAIP, en relació amb la qüestió referent al nombre d'ocasions en què la DGAIA ha tancat, entre els anys 2018 i 2023, expedients de joves migrants sols a causa de procediments de proves d'edat incoades per la fiscalia que havien determinat la majoria d'edat d'aquests joves migrants i, d'aquests, quines son les nacionalitats més comuns i en quina proporció".

19. El 7 de maig de 2024 la GAIP trasllada al reclamant l'informe de la DGAIA i li demana que, tenint en compte el posicionament de l'administració, que inadmet la informació sol·licitada en relació "al nombre d'ocasions en què la DGAIA ha tancat, entre els anys 2018 i 2023, expedients de joves migrants sols a causa de procediments de proves d'edat incoades per la fiscalia que havien determinat la majoria d'edat d'aquests joves migrants i, d'aquests, quines son les nacionalitats més comuns i en quina proporció", li indiqui en el termini de 5 dies, si es donaria per satisfet amb la tramesa de la resta d'informació reclamada.

20. El 21 de juny de 2024, el periodista reclamant presenta les següents al·legacions davant la Comissió: “ Més de mig any després de l'acte de mediació virtual del que vam ser objecte el 9 de gener proppassat, amb acta aparentment signada per les diverses parts des del mes de març, DGAIA segueix sense haver complert la seva part de l'acord, informant sobre quin és el departament responsable del programa Sostre 360. Recordem que aquest és un programa publicitat en repetides ocasions pel departament, que està finançat amb pressupost públic, però sobre el que sorprenentment DGAIA va manifestar no ser-ne responsable. Jo acceptava el fet que DGAIA esgrimís no ser la responsable del programa a canvi de saber a qui s'ha de demanar efectivament aquesta informació i amb qui pot retre comptes la ciutadania respecte el funcionament d'aquest programa. DGAIA es va comprometre, tal i com consta a l'acta, a facilitar aquesta informació, cosa que no ha fet.

Referent als expedients de determinació de l'edat, DGAIA torna a manifestar qüestions tècniques per a evitar donar resposta al tema. Durant la mediació jo vaig oferir opcions alternatives que ajudessin a facilitar el màxim d'informació respecte el cas, opcions que l'Administració hagués pogut valorar si tingués la voluntat de ser transparent. Durant la reunió vaig posar de manifest que si DGAIA manifestava que la informació concreta estadística de quants expedients s'havien tancat per determinació de l'edat incoades per fiscalia fos tècnicament difícil de donar, però tingués intenció de facilitar la informació en la mesura del possible, segur que podia proposar dades disponibles similars. DGAIA proposava, però, aportar el nombre d'expedients tancats, sense saber-ne el motiu, el que es desvia totalment de l'objecte de la pregunta, que és saber quants joves i amb quins perfils, passen per aquestes proves segons els recomptes de la DGAIA. La obertura d'aquests expedients, que triguen mesos a resoldre's, deixen en un llimbar, en un llimbs, centenars de joves que migren sols que arriben a Catalunya. Molts d'ells amb passaports reconegudament legals. Durant aquest període els seus processos d'integració son aturats, passen a una situació de transitorietat diferent a la dels que es consideren plenament menors, i es reprenen només si fiscalia considera que son menors d'edat, independentment del que diguin els seus passaports. Això provoca que els denominats centres d'emergència, centres d'acollida temporal que originalment estaven pensats per a que els joves estiguessin 15 dies com a molt, estiguin plens de joves que estan en aquesta situació durant mesos. És totalment incomprensible que DGAIA no tingui mecanismes de recompte de quants joves té en aquesta situació de transitorietat administrativa, esperant la resolució d'aquests expedients incoats, donada que és precisament aquesta condició la que els fa retenir-los, durant mesos, en recursos de la seva jurisdicció. Durant aquests processos els centres fan paperassa que de ben segur està a les bases de dades de DGAIA. O és que hem de creure que DGAIA té joves en recursos residencials sense saber perquè els hi té? Si DGAIA tingués intenció de ser transparent en aquest tema facilitaria dades

complementàries, cosa que no fa. Jo insisteixo que no puc concebre que DGAIA no tingui absolutament cap mecanisme de control estadístic mínim d'aquest tipus de casos, ja que d'ells en deriva una part essencial de la seva tasca. Entenc que DGAIA, si tingués la voluntat de ser transparent en la seva gestió, facilitaria informació en aquesta línia”.

Fonaments jurídics

1. Competència de la GAIP i contingut i abast general del dret d'accés a la informació pública

D'acord amb l'article 39.1 LTAIPBG i 29 del RGAIP aquesta Comissió és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació. L'article 2.b i c LTAIPBG defineixen la informació pública i preveuen el dret d'accés a les persones per a sol·licitar i obtenir-la que d'acord amb l'article 18.1 LTAIPBG, tant a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda.

L'article 20 LTAIPBG preveu els requisits i criteris per a l'aplicació dels límits legals al dret d'accés a la informació pública, que l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho justifiquen. Els articles 21 i 22 LTAIPBG estableixen que aquests límits no són d'aplicació automàtica i absoluta i han de ser aplicats d'acord amb criteris de proporcionalitat i temporalitat i han d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació.

2. Sobre la condició de periodista de la persona reclamant

En aquest punt cal recordar que l'LTAIPBG no fa cap diferència en relació a les persones que eventualment puguin exercir el dret d'accés a la informació pública davant dels subjectes obligats per la Llei a atendre les seves sol·licituds. La Llei reconeix el dret a totes les persones majors de 16 anys, i, en principi, la condició de periodista de la persona reclamant no hauria de tenir incidència en com les administracions públiques resolen la seva sol·licitud o reclamació d'accés a la informació. Amb tot, ja existeixen resolucions de l'Audiència Nacional i del Tribunal Suprem on es posa de manifest que: “Cuando el solicitante de información es un periodista deben redoblar estas cautelas para no interferir en la libertad de expresión y comunicación libre de información de los medios de comunicación, derechos fundamentales protegidos constitucionalmente” (Vegeu, per totes, la STS 1256/2021 - ECLI:ES:TS:2021:1256).

Aquesta doctrina és del tot coherent amb la pronunciada pel Tribunal Europeu de Dret Humans, per exemple, en la seva resolució relativa al cas de Szurovecz v. Hungary de data 8 de octubre

de 2019 on sentència el següent: “(...) la recopilació prèvia d'informació és un pas preparatori essencial al periodisme i és una part inherent i protegida de la llibertat de premsa. Els obstacles generats per dificultar l'accés a la informació d'interès públic poden dissuadir els qui treballen als mitjans de comunicació o en àmbits que reivindicuin aquests assumptes. Com a conseqüència, és possible que ja no puguin exercir el seu paper fonamental com a “guardians públics”, i la seva capacitat per facilitar informació precisa i fiable es pot veure afectada negativament (...) El paper de “guardià” dels mitjans de comunicació adquireix especial importància en tals contextos, ja que la seva presència és una garantia que les autoritats poden rendir comptes per les seves conductes (...) el Tribunal està convençut que l'informe que el demandant pretenia preparar feia referència a una qüestió d'interès públic, on hi havia poc marge per a les restriccions a la llibertat d'expressió en virtut de l'article 10, apartat 2, del Conveni Europeu de Drets Humans (...)”. (La traducció és nostra).

3. Sobre l'estimació de la reclamació i el dret d'accés a la informació reclamada

En primer lloc, cal tenir en compte que la informació sol·licitada per la persona reclamant és informació pública, d'acord amb allò previst a l'article 2.b) de LTAIPBG, ja que és informació que l'Administració ha de tenir en el seu poder, fruit de l'exercici de les competències que li són pròpies.

En segon lloc, és clar que l'òrgan reclamat resta inclòs dins l'àmbit subjectiu d'aplicació de la LTAIPBG i queda obligat a resoldre en temps i forma les sol·licituds d'accés, segons el que disposa l'article 3.1.a) de l'esmentada Llei. Altrament, l'article 53.1 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública (DTIP), concreta que és informació pública objecte del dret d'accés “tota la informació, qualsevol dades o documents que les administracions públiques han elaborat, posseeixen, o poden legítimament exigir a terceres persones com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions.”

En tercer lloc, en el cas que ens ocupa, la persona reclamant durant el procediment de mediació es va donar per satisfeta amb la documentació li va ser lliurada per l'administració, excepte en dos punts que analitzarem a continuació.

Pel que fa al punt 6 de la SAIP referent a “quin departament de Serveis Socials és el responsable de la gestió del programa 360” i atès que semblaria que aquesta part de la informació pública reclamada no s'ha lliurat encara a la persona reclamant, la GAIP declara el dret de la persona reclamant a obtenir-la.

A continuació i pel que fa a la pregunta referida a “en quantes ocasions la DGAIA ha tancat expedients de joves migrants sols a causa de procediments de proves d'edat incoades per la fiscalia que havien determinat la majoria d'edat d'aquests joves migrants”. Certament, al darrer

apartat de la seva petició d'accés a informació pública la persona reclamant demanava el següent: "Durant els anys 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023 en quantes ocasions la DGAIA ha tancat expedients de joves migrants sols a causa de procediments de proves d'edat incoades per la fiscalia que havien determinat la majoria d'edat d'aquests joves migrants. D'aquests, quines son les nacionalitats més comuns i en quina proporció". Respecte d'aquesta petició, la DGAIA es remet a les consideracions que ja va fer paleses en el punt 5.2 de la seva resolució estimatòria parcial, de data 20/11/2023, que forma part de l'expedient administratiu que es remet a la GAIP.

Fet aquest acotament, la GAIP ha de valorar que la DGAIA ha afirmat en dues ocasions que la tasca de recopilació de la informació reclamada és una tasca complexa, i si es compleixen els requisits de l'article 66 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública per esgrimir vàlidament aquesta causa d'inadmissió. Del contrast de la situació fàctica de la informació reclamada amb la norma es pot concloure el següent: primerament, que el volum d'informació a tractar és molt elevat; la DGAIA el quantifica en més de 3000 expedients. Això no obstant, el volum dels expedients a tractar no és una causa que individualment considerada pugui fonamentar una inadmissió d'una SAIP o una desestimació de la Reclamació ara examinada. Seguidament, la DGAIA ha afirmat en dues ocasions que l'extracció de la informació que es reclama no es pot fer amb el sistema informàtic que té a disposició, i que caldria entrar expedient per expedient, de forma manual, i buscar si s'ha tancat cada expedient per causa d'un Decret de Fiscalia. Aquesta tasca –buscar manualment el Decret de Fiscalia- pot ser feixuga i mecànica, atès el volum d'expedients a examinar, però en cap cas és una "tasca d'anàlisi o d'interpretació que tingui una complexitat objectivable i desproporcionada", ans al contrari, és una tasca ben senzilla la de trobar a l'expedient si existeix o no existeix el Decret de Fiscalia. Per tant, cal emfasitzar que, en el cas que ens ocupa, no es donen cumulativament els dos requisits que exigeix l'article 66 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública per determinar l'existència d'una tasca complexa, si no que només es donaria el segon, és a dir, que la tasca no es pot fer amb el sistema informàtic que tenen a disposició.

El fet que recopilar la informació sol·licitada pugui esdevenir un procés laboriós perquè s'ha de fer manualment, no implica que això sigui una causa ajustada a Dret que permeti, com dèiem, inadmetre o desestimar una SAIP o una Reclamació davant aquesta Comissió.

En seu de Reclamació, com ja hem esmentat manta vegades, és permès d'ampliar el termini del que disposa l'Administració per facilitar la informació a la persona reclamant ateses les circumstàncies fàctiques del cas concret i la disponibilitat de mitjans de l'Administració, a fi de conjuminar les exigències del dia a dia del quefer administratiu, amb el respecte degut al dret d'accés a la informació pública.

En definitiva, la GAIP empara el dret del periodista reclamant a obtenir les dades a les quals es refereix l'apartat 4 de la seva SAIP, d'acord amb les condicions establertes a la part dispositiva d'aquesta resolució, en el benentès que la informació reclamada ha de permetre, d'acord amb l'article 1.2 de la LTAIPBG, un coneixement de l'activitat pública, la millora de la qualitat de la informació pública, com és palès que succeirà en el cas que ens ocupa, així com també ha de permetre la millora de la gestió administrativa, als efectes de poder garantir el retiment de comptes i de determinar la responsabilitat en la gestió pública.

4. *Obligatorietat dels titulars de documents públics i de les dades a disposar d'un sistema de gestió documental (SGD)*

L'article 7 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents modificada per la Llei 20/2015, de 29 de juliol estableix l'obligatorietat dels titulars de documents públics a disposar d'un sistema de gestió documental (SGD) que garanteixi el tractament correcte dels documents en tot el seu cicle de vida i que permeti complir amb les obligacions de transparència. L'article 8 afegeix que l'organització, l'avaluació i la conservació dels documents públics i l'accés a aquests són responsabilitat directa dels titulars respectius.

En l'àmbit de la Generalitat, les seves entitats autònomes, empreses públiques i consorcis amb participació majoritària de la Generalitat, el SGD es regula pel Decret 76/1996, de 5 de març, pel qual es regula el sistema general de gestió de la documentació administrativa i l'organització dels arxius de la Generalitat de Catalunya.

L'article 67 del Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital estableix que el SGD garanteix el compliment de la política de gestió documental i arxiu i que els sistemes d'informació i aplicacions de gestió han d'emprar preferentment les eines de gestió documental corporatives.

Pel que fa a la gestió de les dades, el referit Decret 76/2020 li dedica el capítol I del títol II. Concretament, l'article 10 estableix un model de govern de les dades, que és l'instrument organitzatiu que determina els criteris i elements que defineixen el govern de les dades de l'Administració de la Generalitat, estableix els criteris, els responsables del seu desplegament, principis i requeriments així com els subjectes obligats. L'article 19 regula l'accés de les persones a les dades i l'apartat 1, diu "els subjectes de l'article 2 d'aquest Decret impulsen, per defecte, l'obertura de totes les dades que estan en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, incloses les que li subministren altres subjectes obligats per qualsevol normativa, i faciliten tots els mecanismes per garantir l'accés de les persones a aquestes dades, d'acord amb la normativa vigent de protecció de dades i la de transparència i dret d'accés. Se n'exceptuen les dades la publicitat de les quals resti prohibida d'acord amb l'ordenament jurídic vigent".

El Model de govern de les dades de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic aprovat per l'Acord de Govern GOV/158/2023, de 25 de juliol (DOGC 8967) pretén regular “un dels elements fonamentals de la gestió dels serveis basada en les dades” i “garanteix que podran gestionar-se durant tot el cicle de vida a fi d'obtenir la seguretat, traçabilitat, integritat, confidencialitat, privacitat i disponibilitat d'aquestes dades”. Entre els objectius i eixos (punt 2) d'aquest Model s'estableix garantir l'accés a les dades seguint els estàndards de seguretat i de privacitat (d), determinar les responsabilitats per a una gestió eficaç (e), maximitzar la reutilització (g), entre altres. A més, cal establir una estructura que asseguri la gestió arxivística de les dades i la conservació durant el temps que sigui necessària per a la finalitat per a la qual s'ha generat o incorporat a la gestió documental (punt 5.9).

L'ordre CLT/172/2014, de 14 de maig, per la qual s'aprova el protocol de gestió de documents electrònics i arxiu de la Generalitat de Catalunya, fixa les directrius corporatives en matèria d'arxiu electrònic. Aquesta ordre, d'acord amb la Disposició transitòria sisena del referit Decret 76/2020 és vigent fins que s'aprovi el model organitzatiu que ha preveure la planificació, el seguiment i avaluació dels resultats, participació en la definició dels sistemes d'informació corporatius transversals i disposició dels recursos necessaris per fer efectiu el desplegament de l'Administració digital.

Tanmateix, la LTAIPBG reconeix els sistemes de gestió de documents públics com a facilitadors de dades i documents autèntics (art. 5.2) i la necessitat d'estructurar la informació seguint criteris temàtics i cronològics, seguint el quadre de classificació documental corporatiu i incorporant-hi índexs o guies de consulta (art. 6.1.d).

Altrament, l'article 19.2 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català que regula els documents que integren el patrimoni documental de Catalunya inclou, entre altres, “els documents produïts o rebuts, en l'exercici de llurs funcions i com a conseqüència de llur activitat política i administrativa, per la Generalitat, pels ens locals i per les entitats autònomes, les empreses públiques i les altres entitats que en depenen” i en conseqüència estan subjectes al Decret 13/2008, de 22 de gener, sobre accés, avaluació i tria de documents que estableix en l'article 11.4 que “quan l'aplicació d'una taula d'avaluació i accés documental comporti l'eliminació de documents, la persona tècnica que porti a terme aquesta aplicació, abans de procedir a la destrucció, ha de: a) Disposar d'un inventari de la documentació a destruir, b) Obtenir l'autorització de la secretaria general o de la direcció de l'organisme o entitat titular de la documentació, c) Comprovar que cap circumstància administrativa o jurídica hagi alterat el termini de conservació fixat per als documents a eliminar” i ha de disposar del corresponent Registre de destrucció de documents (article 12) degudament autoritzat per la secretaria general o la direcció de l'organisme o entitat titular dels documents.

5. Seguiment de l'execució

L'article 43.5 LTAIPBG estableix que "l'Administració ha de comunicar a la Comissió les actuacions fetes per a executar els acords de mediació i per a donar compliment a les resolucions dictades per la Comissió". Sobre la base d'aquestes comunicacions i de les efectuades per les persones interessades, la GAIP ha de fer seguiment del compliment de les seves resolucions, d'acord amb el que preveuen els articles 48 i 49 RGAIP i l'apartat 30 del seu Manual de reclamació, i pot adoptar les mesures que s'hi preveuen en cas d'incompliment.

L'article 43 LTAIPBG estableix que si l'Administració incompleix el termini establert pels acords de mediació o per les resolucions de la GAIP per lliurar la informació reclamada, les persones interessades ho poden comunicar a la Comissió perquè aquesta en requereixi el compliment; la desatenció d'aquest requeriment, vista la remissió expressa feta a aquest precepte per l'article 77.2.b LTAIPBG, ha de ser qualificada d'infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública (que pot ser sancionada de conformitat amb els articles 81 i 82 LTAIPBG). L'article 49.2 RGAIP preveu que, als efectes anteriors, la Comissió pot posar aquests fets en coneixement dels òrgans competents per ordenar la incoació del procediment sancionador corresponent a què fa referència l'article 86 LTAIPBG.

Així mateix, l'article 25.2.k RGAIP preveu la publicació en el web de la Comissió dels casos que els seus requeriments han estat desatesos pels subjectes obligats.

6. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP s'han de publicar en el portal de la Comissió previst a l'article 25 RGAIP, amb la dissociació prèvia de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió d'11 de juliol de 2024, resol per unanimitat:

1. Estimar la Reclamació 1175/2023 i declara el dret de la persona reclamant a la informació sol·licitada, d'acord amb les consideracions fetes al fonament jurídic 3.
2. Requerir a la DGAIA del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya que lliuri a la persona reclamant la informació indicada a l'apartat 1 dins del termini màxim de 10 mesos. El lliurament de la informació es pot anar produint, mensualment, a mesura que avanci la tasca de recopilació.

3. Requerir al Departament de Drets Socials, DGAIÀ a informar la GAIP, dins del termini de quinze dies, de l'òrgan o la persona responsable del compliment d'aquesta Resolució, així com de les actuacions dutes a terme per complir-la.
4. Convidar a la persona reclamant que informi la GAIP de qualsevol incidència que es produeixi amb motiu del compliment d'aquesta Resolució.
5. Declarar finalitzat el procediment relatiu a la Reclamació 1175/2023 i donar publicitat d'aquesta resolució al web de la GAIP.

Iolanda Pineda Balló
Presidenta

Els terminis establerts en aquesta Resolució per lliurar la informació s'han de comptar en dies hàbils (descomptant festius i dissabtes) i si no s'especifica una altra cosa comencen a partir de l'endemà de la recepció de la seva notificació per l'Administració reclamada.

L'Administració obligada pot sol·licitar a la GAIP l'ampliació del termini atorgat per fer efectiu el lliurament de la informació. Aquesta sol·licitud només pot ser admesa a consideració si és notificada a la GAIP abans que fineixi el termini fixat a la Resolució, i s'ha de fonamentar en circumstàncies que no hagin pogut ser tingudes en compte per la Comissió abans de dictar la seva Resolució. La GAIP únicament atorgarà l'ampliació sol·licitada, després d'informar-ne a la persona reclamant, si l'Administració obligada ha justificat de forma precisa i consistent la seva necessitat.

Si l'Administració obligada no lliura la informació dins del termini establert per aquesta Resolució, la persona reclamant pot posar-ho en coneixement de la GAIP per tal que la Comissió en requereixi el compliment. Mentre no s'acompleixi plenament la Resolució, la Comissió difondrà al seu web www.gaip.cat l'incompliment de l'Administració obligada, d'acord amb l'article 25.2.k RGAIP.

Tot això sens perjudici que la persona reclamant pugui, considerant que aquesta Resolució és un acte administratiu declaratiu de drets que vincula l'Administració, requerir la seva execució davant dels Tribunals, a l'empara de l'article 29.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Aquesta acció es pot interposar després que hagin transcorregut tres mesos des que la persona afectada ha reclamat formalment i directament a l'Administració el compliment d'aquesta Resolució.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en un termini de dos mesos, a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció conte